

for at kunne ansees som billige, men disse Bestemmelser indeholde ikke nogen bindende Regel for Commissionen, idet der jo er gjort den udtryffelige Tilføielse, at, hvis de stillede Billaar i en eller anden Henseende afvige fra, hvad der her er opstillet som Regel, saa overlades det ganske Commissionen at bestemme, om de gjorde Tilbud, desuagtet kunne ansees som billige. Endvidere fremhævede den ærede Drdsfører som en aldeles afgjørende Indvending mod mit Forslag, at Afgjørelsen skulde heroe paa Commissionens Fleertal, saa at, altsaa den af Regjeringen valgte Formand i Foræning med de to af den ene Part valgte Medlemmer af Commissionen kunde tage den afgjørende Beslutning paa Commissionens Begne. Jeg troer nu, at, hvis man vil forlange Genstemmighed i sige Commissionen, saa vil man aldrig komme til noget Resultat. Man kan ganske vist, oydne, Forholdet paa anden Maade, end jeg har foreslaaet; man kan enten forlange simpelt Fleertal, saaledes som jeg har foreslaaet, eller man kan opstille den Bestemmelse, at, for at et Fleertals Beslutning skal være gjældende, skal det bestaae af idetmindste 1 af de af hver af de paagjældende Parter valgte Medlemmer, men Genstemmighed troer jeg, som sagt, ikke, at man bør forlange. Imidlertid er jo ogsaa det, hvilket Fleertal der skal forlanges, et mere underordnet Spørgsmaal, Endvidere fremhævede den ærede Drdsfører som en Anke imod mit Forslag, at det gav Godseieren Velighed til at kunne fratage Fæstestedet Noget af dets Tilbehør; det er ganske vigtigt, at en saadan Bestemmelse har jeg foreslaaet; men det er, saa langt fra, at en saadan Bestemmelse om, at en Godseier i det enkelte Tilfælde kan forbeholde sig en Deel af et Fæstetøds Tilliggende, og naar vel at mærke Prisen paa, det, der sælges, fastsættes under behørigt Hensyn til, hvad der saaledes er frataget det, vil hindre Selvetendoms Fremme, at jeg tværtimod anseer det for en Bestemmelse, der meget vil virke til, at Salg finder Sted, idet det i mange Tilfælde vil gjøre det muligt for Fæsteren eller hans Efterladte at købe Stedet, hvad han ellers ikke vilde kunne. Dernæst anbede den ærede Drdsfører mod den Bestemmelse i Forsla-

get, at Commissionen ogsaa skal tage Hensyn til, om Billaarene ere billige eller til, om Kjøbereren kan antages at kunne bestaae ved Stedet efter de Salgsbillaar, der ere budte. Naar den ærede Drdsfører var fristet til, som han sagde, at, udtale, at han var bleven forbausset over en saadan Bestemmelse, saa kunde ogsaa jeg fristes til at blive forbausset over en saadan Udtalelse af den ærede Drdsfører, thi jeg troede dog virkelig, at det Første, der maatte tages Hensyn til, naar der var Spørgsmaal om, hvorvidt en Kjøbesum for en Eiendom var billig, og passende, var, om den, der købte Stedet, virkelig kunde ventes at bestaae ved, det under de Billaar, hvorpaa han købte det, og Andet er der jo ikke Tale om i Forslaget. Naar den ærede Drdsfører meente, at de Udtryk, jeg havde brugt, en duelig og paapassende Mand, skulde være brugte i Modsetning, til en "Bonde", saa veed jeg ikke, hvorfra den ærede Drdsfører hentede den Foræning. Naturligviis kan der, naar man vil lødømme, om en Mand er tjent med at købe en Eiendom, kun være Tale om at tage Hensyn til, om det er en duelig, og paapassende Mand, og, Prisen kan ikke sættes efter, om Kjøbereren er en daarlige Person, der ikke kan bestyre Eiendommen, og som ikke vil vise den Fliid og Virksomhed, som enhver ordentlig Mand bør vise i sin Eidsstilling. Jeg har nok glemt at omtale § 16, som den ærede Drdsfører jo ogsaa var imod. Paragraphen gaaer, som det vil sees, ud paa, at, saafremt Godseieren ønsker det, skal Commissionen være pligtig til, at optænde mæglende imellem ham og Fæsteren eller Forpagteren for at istandbringe Salg og tillige pligtig til at forklare Fæsteren eller Forpagteren Virkningen af, at han ikke modtager de gjorte Salgstilbud. Jeg har anseet det for nødvendigt at indsætte en saadan Bestemmelse, thi idet Godseieren her paatager sig, vel at mærke, en juridisk Forpligtelse til indenfor et vist givet Tidsrum at staae ved de som billige anerkjendte Salgsbillaar, saa vil Følgen være for det Første, at, naar Fæsteren lader det Tidsrum udløbe, i hvilket Godseieren har paadraget sig den juridiske Forpligtelse, taber Fæsteren Ret til at købe paa disse Billaar, og dernæst vinder Godseieren jo den